

EDUKAČNÁ WEBOVÁ LOKALITA EDUTECH PORTAL

SITÁŠ Juraj – BELICA Jozef, SR

Resumé

Technická realizácia moderného vzdelávania pomocou on-line nástrojov môže mať mnoho podôb. Webovú lokalitu sme si vybrali ako základ pri tvorbe projektu EduTech Portal, ktorého úlohou bolo vytvoriť webovú lokalitu s metodickými materiálmi pre predmet technika.

Kľúčové slová: EduTech Portal, webová lokalita, predmet technika.

EDUTACH PORTAL AS A WEB FOR EDUCATION

Abstract

Technical realization of modern education with on-line tools can take many forms. Web site we chose as the basis for building a EduTech Portal project, whose task was to create a Web site with material on the subject of methodological techniques.

Key words: EduTech Portal, web, technics subject.

1 Úvod

Lokalita EduTech Portal je určená pre učiteľov predmetu technika na základných školách. Pri návrhu webovej lokality sme vychádzali z moderných trendov tvorby designu webu a analýzy existujúcich edukačných webových lokalít na Slovensku. Úlohou obsahovej realizácie projektu bolo pripraviť texty, obrázky, prezentácie, zvuky a videá pre publikovanie na webovej lokalite. Tento obsah zahŕňa metodické pokyny a metodické pomôcky pre predmet technika.

2 Realizácia

Jednou z úloh projektu z technického hľadiska bolo vytvorenie webovej lokality na komunikáciu s ostatnými ľuďmi, ktorí budú participovať na projekte. V súčasnosti sa najčastejšie používajú systémy CMS (Content Management System). Systém CMS nám okrem správy obsahu umožňuje spravovať používateľov, ktorí budú mať prístup k obsahu. Na systém CMS sme kládli viacero požiadaviek, ako napr. cena, licencia, obtiažnosť správy, technická podpora, možnosti rozšírenia o ďalšie funkcie a pod. Medzi najznámejšie systémy CMS patrí Drupal, WordPress a Joomla!, ktoré sú Open Source. I keď systém WordPress ako jediný vo svojej základnej inštalácii ponúka možnosť komentovať obsah, bol náročný na úpravu podľa našich predstáv, keďže je určený na tvorbu blogov. Systém Drupal a Joomla! umožňujú komentovať obsah pomocou doplnkov tretích strán. Z týchto dvoch systémov sme si vybrali systém Joomla!. Systém Joomla! sa vyznačuje jednoduchou správou a veľkým množstvom doplnkov na rozšírenie jeho funkcií.

3 Príprava webovej lokality

Systém CMS nám vo svojej základnej inštalácii nevyhovoval, a preto sme upravili jeho šablónu a nainštalovali niektoré doplnky. Šablóna určuje vzhľad webovej lokality, teda aj

umiestnenie článkov, objektov a pod. Šablónu sme vybrali z voľne dostupných šablón a upravili na základe našich požiadaviek rozloženia objektov na webovej stránke pre jednoduchú orientáciu. Pre zjednodušenie úprav obsahu sme zmenili predvolený textový editor TinyMCE za JCE, ktorý ponúka viacero možností pri úprave textu, a tak isto sme pridali doplnok ChronoComments, aby bolo možné komentovať obsah. Tento doplnok sme lokalizovali do slovenského jazyka, nakoľko bol v anglickom jazyku. Tiež sme nainštalovali doplnok na zobrazenie kalendára JEvents pre upozorňovanie na rôzne udalosti. Pre jednoduché preberanie súborov sme použili doplnok Remository. Tak isto sme navrhli logo webovej lokality EduTech Portal.

4 Možnosti webovej lokality

Webová lokalita slúži na informovanie ľudí participujúcich na projekte, ale tak isto aj pre publikovanie obsahu a jeho komentovanie. Učitelia (registrovaní používatelia) majú umožnené iba prezeráť a komentovať obsah a skupina používateľov Publisher má možnosť pridávať obsah a moderovať diskusiu k obsahu. Každý komentár k obsahu je moderovaný a prístup ku komentovaniu majú iba registrovaní používatelia (učitelia). Registrácia nie je možná cez webovú lokalitu, ale správcovia vytvárajú registrácie len tým ľuďom, ktorí budú participovať na projekte. Tieto opatrenia sme zaviedli kvôli zabezpečeniu servera proti spamu v diskusii a obmedzeniu prístupu ľuďom, ktorí neparticipujú na projekte. Používatelia majú možnosť požiadať o registráciu pomocou e-mailu. Po odoslaní potrebných informácií je im zaslané používateľské meno a heslo, ktorým sa prihlásia. Pre zaregistrovanie je potrebné, aby používateľ učil predmet technika pre 6. ročník alebo predmet zaradený do vzdelávacej oblasti Človek a svet práce.

5 Sekcie webovej lokality

Webová lokalita (Obrázok 1) je rozdelená na viacero sekcií. Všetky tieto sekcie sú prístupné pomocou ponuky, ktorá sa nachádza v hornej časti lokality. Ponuka je tvorená pomocou textov, ktoré pomáhajú pri orientácii na webovej lokalite. Na domovskej stránke sa zobrazujú informácie o webovej lokalite a správy, ktoré informujú používateľov o rôznych udalostiach. Súčasťou domovskej stránky je kalendár pre zobrazovanie rôznych udalostí a pod ním je možnosť na prihlásenie. V ďalšej časti, ktorá je rozdelená podľa ročníkov, sa nachádzajú tematické celky. Aktuálne je prístupný obsah pre 6. ročník a predmet technika všeobecne. Ostatné ročníky budú priebežne aktualizované so zavedením nového obsahu učiva do škôl. Okrem textových dokumentov je zahrnutý aj multimediálny obsah (zvukové súbory a videá). Multimediálne súbory budú používať v budúcnosti neproprietárne formáty (OGG, MKV) a kodeky (Vorbis, Speex, Theroa). Týmto rozhodnutím sme zabezpečili bezproblémové prehrávanie multimediálnych súborov na najčastejšie používaných operačných systémoch (Windows, Linux, Mac OS), pre ktoré sú dostupné prehrávače spomenutých multimediálnych súborov (napr. VLC media player, ktorý je dostupný pre väčšinu operačných systémov). Novšie prehliadače webových stránok (Firefox, Opera, Chrome, Safari) obsahujú experimentálnu podporu pre značku <video> jazyka HTML 5, ktorá umožňuje priamo vložiť multimediálne súbory do obsahu webovej stránky a ľahko ich prehrať alebo uložiť.

6 Správa systému CMS a úpravy obsahu

Pre správu systému CMS a úpravy obsahu je určený ovládací panel. Do ovládacieho panelu majú prístup len správcovia, pre registrovaných používateľov nie je prístupný. Ovládací panel slúži na:

- správu obsahov,
- správu používateľov,
- správu súborov,
- inštalovanie a odinštalovanie doplnkov,
- úpravu ponúk a sekcií,
- posielanie hromadných e-mailov registrovaným používateľom,
- správu udalostí v kalendári,
- správu príspevkov v diskusii,
- úpravu nastavení servera.

Obsah sa pridáva pomocou editora, ktorý sa podobá desktopovému textovému editoru (OpenOffice.org Writer, Microsoft Office Word). Pridanie obsahu je umožnené okrem správcom aj skupine používateľov Publisher, ale nie z ovládacieho panela, ale priamo z webovej lokality. Skupine používateľov Publisher sa po prihlásení zobrazí v časti Nástroje okrem položky Súbory aj položka Nový dokument. Títo používatelia môžu upraviť aj existujúci obsah. Pri každom obsahu sa im zobrazuje ikona, ktorá im namiesto zobrazenia obsahu umožní obsah upraviť, prípadne odpublikovať (príspevok nebude zobrazený v danej sekcii). Pre publikovanie súborov na webovej lokalite používajú tak isto webové rozhranie. Na rozdiel od registrovaných používateľov sa im v sekcii Súbory zobrazuje ponuka na publikovanie súboru. Pri publikovaní súborov môžu určiť rôzne informácie o súbore ako napr. jeho autora, pokyny, ako s ním pracovať a pod.

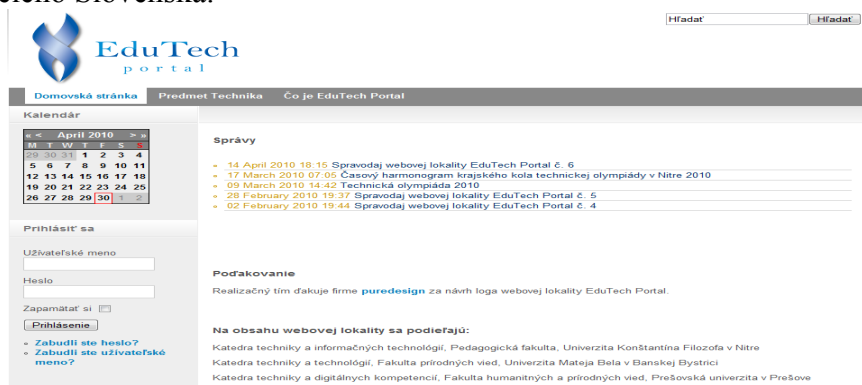
7 Spravodaj

Pre zjednodušenie informovania o zmenách na webovej lokalite každému registrovanému používateľovi je raz mesačne poslaný Spravodaj webovej lokality EduTech Portal. Tento e-mail obsahuje informácie o zmene na webovej lokalite z hľadiska úpravy obsahu a pridania alebo aktualizovaných súborov. O poslaní tohto e-mailu sú informovaní používatelia aj správou na webovej lokalite. Táto správa je publikovaná z dôvodu možnosti vzniku chyby pri prijatí správy, napr. používatelia majú v profile uvedený nesprávny e-mail, tiež môže byť e-mail vyhodnotený ako nevyžiadaná správa (spam) alebo používateľ nemá dostatok voľného miesta na prijatie správy a pod. Správa iba informuje používateľov o zaslaní Spravodaja webovej lokality EduTech Portal. V budúcnosti chceme informačné kanály RSS (jeden z prvkov Web 2.0) používať na informovanie používateľov o zmenách obsahu na webovej lokalite.

8 Životný cyklus

Životný cyklus začína fázou vývoja a končí fázou ukončenia projektu, poprípade je projekt revitalizovaný. Webová lokalita je koncipovaná, tak aby bol jej životný cyklus čo najdlhší z hľadiska technickej realizácie a údržby, ale aj aktualizácie obsahu. Fáza vývoja začala vytvorením a prispôbením webového servera. Následné budovanie webovej lokality pozostávalo z inštalácie systému Joomla! a jeho následné testovanie a odstraňovanie vzniknutých chýb. Po otestovaní základných funkcií systému CMS sme nainštalovali potrebné doplnky, ktoré tak isto prešli fázou testovania. Následne sme začali pracovať na

grafických úpravách webovej lokality a vytvorenie kategórií a sekcií. V tejto fáze sme sa sústredili aj na vytvorenie maximálne jednoduchej ponuky pre navigáciu. Po záverečnom testovaní systému CMS bola vytvorená skupina používateľov Publisher. Títo používatelia publikovali prvotný obsah pre 6. ročník a obsah pre domovskú stránku a sekciu Čo je EduTech Portal. Po tejto fáze nasledovalo testovanie komentovania obsahu a vytvorenie neverejného obsahu ako napr. Pomocník alebo publikovanie súborov na preberanie. Nasledovala verejná testovacia prevádzka servera, kedy sa odstraňovali posledné chyby. Po tejto fáze bola oficiálne spustená webová lokalita a sprístupnená pre registrovaných používateľov. Od 2. septembra 2009 bola sprístupnená webová lokalita EduTech Portal všetkým záujemcom na adrese <http://etp.pf.ukf.sk/>. V súčasnosti je na lokalite registrovaných 350 učiteľov z celého Slovenska.

Obrázok 1: Domovská stránka webovej lokality EduTech Portal.

9 Záver

Webová lokalita EduTech Portal bola zavedená do praxe ako súčasť riešenia projektu KEGA č. 3/6396/08 „Model komunikácie odbornej univerzitnej katedry s pedagogickou praxou v digitálnom informačnom prostredí“.

Lektoroval: PaedDr. Miroslav Ölvecký, PhD. (Univerzita sv. Cyrila a Metoda, Trnava)

Kontaktná adresa:

Juraj Sitáš, Mgr.,
Katedra techniky a informačných technológií
Pedagogická fakulta
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
Dražovská cesta 4, 949 74 Nitra
e-mail juraj.sitas@ukf.sk

Jozef Belica, Ing., PhD.,
Katedra techniky a informačných technológií
Pedagogická fakulta
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
Dražovská cesta 4, 949 74 Nitra
e-mail jbelica@ukf.sk